

Асан Айнұр Асанқызының «Бүйректің созылмалы ауруындағы дәрі-дәрмектердің клиникалық тиімділігі мен қауіпсіздігін зерттеу» тақырыбындағы, «D141-Медицина (8D10110-Медицина)» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алуға ұсынылған диссертациясына Қ.А. Ясауи атындағы ХҚТУ-дың Қоғамдық денсаулық сақтау және ғылыми зерттеулер кафедрасының м.ғ.д., профессор Молдалиев Икилас Суиндиковичтің

ҒЫЛЫМИ ЖЕТЕКШІНІҢ ШҚІРІ

Асан Айнұр Асанқызының диссертациялық жұмысы бүйректің созылмалы ауруы (БСА) кезінде қолданылатын дәрілік препараттардың клиникалық тиімділігі мен қауіпсіздігін кешенді зерттеуге арналған. Зерттеу шеңберінде ретроспективті және болжамды модельдер сияқты заманауи талдау әдістері қолданылып, эпидемиологиялық жағдайдың динамикасын, фармакоэкономикалық аспектілерді және емдеу нәтижелерін объективті бағалауға мүмкіндік береді.

Зерттеудің өзектілігі Қазақстанда БСА қарқынды өсуімен расталады, бұл автордың ғылыми жарияланымдарында көрсетілген эпидемиологиялық деректермен дәлелденеді. Диссертацияда дәрілік заттарды қолдануды жан-жақты талдау, олардың дәлелді медицина қағидаттарына сәйкестігі зерттелген. Зерттеу нәтижелері антибиотиктерді тағайындау жиілігінің артуы, Қазақстанның Ұлттық дәрілік формулярына кірмейтін препараттарды қолдану және осы факторлардың денсаулық сақтау жүйесіне қаржылық ауыртпалығы сияқты мәселелерді анықтады.

Жұмыстың маңызды ерекшелігі ABC/VEN-талдау әдістерін және WHO-AWaRe жүйесі бойынша антибиотиктерді жіктеуді қолдану болып табылады, бұл БСА науқастарына фармакотерапияның тиімділігін бағалауға мүмкіндік берді. Талдау деректері ресурстары шектеулі денсаулық сақтау жағдайында дәрілік препараттарды тағайындауды қатаң бақылау қажеттігін көрсетеді.

2014–2020 жж. деректерін талдауға және 2030 жылға дейінгі эпидемиологиялық үрдістерді модельдеуге негізделген жұмыстың болжамдық бөлімі сырқаттанушылық пен өлім-жітімнің ықтимал өсуін көрсетеді, бұл алдын алу стратегияларын әзірлеу және емдеуді оңтайландыру қажеттігін айғақтайды. ARIMA моделін қолдану арқылы автоматтандырылған деректерді талдау тәуекел топтарындағы науқастарды ерте анықтаудың және тиімді медикаментозды түзету әдістерін қолданудың маңыздылығын растайды.

Жұмыстың күшті жағы – оның практикалық маңыздылығы: автор клиникалық тәжірибені және фармакологиялық қадағалауды жетілдіру бойынша нақты ұсыныстар ұсынады, бұл БСА бар науқастарға медициналық көмектің сапасын арттыруға ықпал етуі мүмкін.

Диссертация жоғары ғылыми деңгейде орындалған; тұжырымдамалық құрылымы қисынды, талдауы терең, қорытындылары дәлелді. Жұмыстың

негізгі нәтижелері рецензияланатын ғылыми журналдарда жарияланып, оның қазіргі заманғы медицина үшін маңызын айғақтайды.

Жоғарыда баяндалғандарды ескере отырып, докторант Асан Айнұр Асанқызының диссертациялық жұмысы мақсат-міндеттерінің толық орындалуы, нәтижелері мен тұжырымдарының жеткілікті дәлелденуі, өзектілігі, ғылыми жаңалығы, әдістемелік қамтамасыз етілуі, зерттеу көлемі және нәтижелерінің сенімділігі бойынша диссертациялық зерттеулерге қойылатын барлық талаптарға толық сәйкес келеді деп есептеймін. Осыған байланысты авторды «D141 – Медицина (8D10110 – Медицина)» мамандығы бойынша Диссертациялық кеңесте ресми қорғауға ұсыну орынды деп санаймын.

Ғылыми кеңесші:

ХҚТУ Қоғамдық денсаулық
сақтау және ғылыми зерттеулер
кафедрасының профессоры, м.ғ.д.

Молдалиев И.С.

Күні: « 18 » 09 20 25 ж.

РАСТАЙМЫН: _____ қолын
ХАҚАУИ атындағы
Халықаралық қазақ-түрік
университеті
Адам ресурстарын басқару
Бөлімінің бастығы